

STATSRÅDETS PRINCIPBESLUT OM EN STRATEGI FÖR IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

Statsrådets principbeslut om en strategi för immateriella rättigheter har beretts vid arbets- och näringsministeriet (ANM) i samarbete med undervisningsministeriet (UVM).

Beslutet att utarbeta en strategi för immateriella rättigheter ingår i regeringsprogrammet för Matti Vanhanens andra regering. Strategin utarbetas som ett led i stärkandet av den nationella innovationspolitiken. Särskild uppmärksamhet fästes vid möjligheterna för små och medelstora företag och enskilda uppfinnare att använda olika skyddsformer och därigenom förbättra de kommersiella möjligheterna för sina olika produkter. Strategin består av åtgärder som baserar sig på målen enligt den rapport som utarbetades i samband med beredningsarbetet ("IPR tehokkaaseen käyttöön! Aineksia teollis- ja tekijänoikeuksien strategiaan", TEM julkaisu 37/2008).

Bakgrund

Immateriella rättigheter är bland annat patent, varumärke, upphovsrätt, mönsterskydd, nyttighetsmodell, firma, domännamn, geografiska beteckningar och växtförädlarrätt. Om immateriella rättigheter används också förkortningen IPR (Intellectual Property Rights).

Immateriella rättigheter uppstår vid skapande arbete, som t.ex. konstnärligt arbete och forsknings- och utvecklingsarbete. Dessa rättigheter utnyttjas i stor utsträckning i den ekonomiska verksamheten. Enligt statsrådets innovationspolitiska redogörelse (SRR 5/2008) utvecklas utnyttjandet av immateriella tillgångar och det säkerställs att den nytta som har åstadkommit i värdenätverket fördelas på ett motiverande sätt på olika upphovsmän och användare. Enligt redogörelsen ändras praxis för skydd och utnyttjande av immateriella tillgångar på det sätt som den allt mångsidigare innovationsverksamheten och den globala omvärlden förutsätter. Speciellt främjas små och medelstora företags färdigheter att skydda och utnyttja kunskap och immateriella tillgångar på ett sätt som stöder en öppen, social och användarorienterad innovationsverksamhet.

Ofta används begreppet "immateriella tillgångar" för att bredare beskriva sådana tillgångsposter som inte kan återföras till ägandet av fysiska föremål. Det har uppskattats att 75 procent av företagsförmögenheten består av just immateriella tillgångsposter. De immateriella rättigheterna utgör en allt viktigare del av en sådan företagsförmögenhet. Värdet av den ekonomiska verksamhet som hänför sig till utnyttjandet av upphovsrätten utgör t.ex. cirka 3,5 procent av Finlands bruttonationalprodukt, dvs. över 5 miljarder euro. Ur företagets synvinkel har den kunskap som hänför sig till immateriella rättigheter fått en allt viktigare ställning.

I framtiden påverkas betydelsen av immateriella rättigheter åtminstone av fyra centrala trender. Dessa är *globalisering*, *digitalisering* och *konvergens*, *politisering av de immateriella rättigheterna* och *de immateriella rättigheternas expansion*.

Globaliseringen märks i de finländska företagens vardag i form av internationell verksamhet med internationella spelregler. Redan små finländska företag agerar åtminstone i Finlands närområden eller till och med globalt. Att behärska internationell praxis även i frågor som gäller immateriella rättigheter är således en nödvändig framgångsfaktor för de finländska företagen. Till globaliseringen anknyter också begräns-

ningen av Finlands legislativa rörelsefrihet. Finland har anslutit sig till avtalssystemet för internationell handel och immateriella rättigheter och har i egenskap av EU-medlem skyldighet att följa gemenskapsbestämmelserna. Att Finland har förbundit till internationella system har emellertid också öppnat dörrarna till den internationella handeln.

Digitaliseringen och konvergensen märks tydligast på internet. Utvecklingen inom informationstekniken har gjort mångsidiga audiovisuella produktions- och distributionssystem tillgängliga för alla. En enskild person kan redan i sin telefon ha räknare, post-, bank- och butikstjänster, bibliotek (internet), spel, radio, tv, kamera, en stor mängd audiovisuellt innehåll och navigator. I och med att utvecklingen går framåt blir de tekniska åtgärderna för kopiering och distribution av digitala material i datanätet i praktiken gratis för användarna.

Politiseringen av de immateriella rättigheterna märks av att sådana frågor som tidigare var avlägsna inom området, såsom hälso- och sjukvård, läkemedelsförsörjning eller skydd för ursprungsfolkens traditionskunskap, har fått en stark anknytning till de immateriella rättigheterna. I internationella förhandlingar behandlas därför t.ex. immateriella rättigheter som hänför sig till fågelinfluensaviruset.

De immateriella rättigheternas expansion märks igen speciellt av den explosionsartade ökningen av antalet patentansökningar över hela världen. De växande ekonomierna i Fjärran östern rycker med all sin kraft fram inom denna sektor. Runtom i världen är ca 3 miljoner patentansökningar under behandling. Expansionen märks också av att konsumenten i allt större utsträckning ställs inför frågor som hänför sig till de immateriella rättigheterna, medan området tidigare kännetecknades av förhandlingar och avtal mellan affärsföretag. T.ex. inom datateknik, läkemedelstillverkning och formgivning förekommer produktförfalskningar. Också lagstiftningen om upphovsrätt har i och med internet fått en mer direkt anknytning till medborgarnas beteende, då t.ex. betydelsen av det innehåll som konsumenterna har skapat i sin kommunikation har fått ökad betydelse. Konsumentperspektivet har därför fått en framträdande plats på det immaterialrättsliga området under de senaste åren.

Framtidsutsikter och målbild 2015

De väsentliga elementen i samhällsutvecklingen under de närmaste åren kan för de immateriella rättigheternas del skisseras upp på följande sätt:

Framtidsutsikt 2015

- Omfattningen och betydelsen av innovation och skapande arbete har ökat.
- Öppen innovation och den stora betydelsen av innehåll som t.ex. konsumenterna producerar, utmanar det ensamrättsbaserade systemet för immateriella rättigheter.
- Kunskap, information och en kontrollerad förmedling av dem är viktiga konkurrensfaktorer.
- Patenter, varumärken och mönster, beviljas huvudsakligen i internationella system.
- Den direkta licensieringen av upphovsrätter ökar.
- IPR- och konkurrensaspekter i samband med standardisering har blivit viktigare.
- De rättsliga kollisionssituationerna har ökat.
- Regleringen av immateriella rättigheter utvecklas framför allt inom EU och WIPO. De rättsliga meningsskiljaktigheterna om dem avgörs i högre grad än tidigare på övernationell nivå.

- Utnyttjandet av digital teknik har blivit mångsidigare och nått nya områden.
- Konvergensen har ändrat och förenat traditionella affärsområden.
- Korslicensieringen och de gränsöverskridande samarbetsprojekten mellan stater har ökat.
- Utnyttjandet av immateriella rättigheter som bytesmedel har blivit allmänt.
- Expansionen av antalet patent- och varumärkesansökningar utmanar systemet för immateriella rättigheter.

Målbild 2015

Framgång i verksamhetsmiljön 2015 förutsätter följande:

I Finland finns en IPR-verksamhetsmiljön som effektivt stöder innovationsverksamhet och skapande arbete.

Lagstiftningen om immateriella rättigheter sporrar till innovativitet och skapande arbete samt möjliggör investeringar i dessa. Systemet för immateriella rättigheter är flexibelt i situationer då teknologin och affärsverksamheten förändras och främjar de finländska företagens konkurrenskraft och tjänsteinnovationer.

I beredningen av lagstiftningen om immateriella rättigheter fästes vikt vid lagstiftningslösningens ekonomiska betydelse och dess ekonomiska och övriga konsekvenser. För utvärderingen av effektiviteten i systemet för immateriella rättigheter och dess olika delar har utvecklats indikatorer.

Utgångspunkten är att de immateriella rättigheterna utnyttjas i en global omvärld. Verksamhet som enbart har koncentrerats till den nationella marknaden är exceptionell.

Betydelsen av kunskap understryks i såväl företagens som de enskilda skapande individernas verksamhet. Företagen har förmåga att utnyttja sina immateriella rättigheter på det sätt som bäst stöder deras egen affärsstrategi. Framgång förutsätter kännedom om legislativa skyddsformer men också om andra metoder, såsom strategier för öppenhet och spridning av information.

Ett effektivt utnyttjande av rättigheterna baserar sig på marknadens funktionalitet, rättigheternas klarhet, en fungerande konkurrens och ett effektivt system för verkställandet av rättigheterna. De förvaltningsmyndigheter som behandlar immateriella rättigheter har tillförsäkrats resurser för registrering av rättigheter och för andra administrativa funktioner. Den domstol som koncentrerar sig på immateriella rättigheter har fått ökade resurser för att trygga sakkunskapen och en snabb behandling av ärendena.

Finland påverkar aktivt och systematiskt inom EU och på internationella forum för att utveckla de immateriella rättigheterna och hela IPR-systemet utifrån sin IPR-strategi.

För att målbilden ska bli verklighet krävs ett målmedvetet beslutsfattande och handlande inom utvalda målområden. Dessa är kunskap, rättigheternas effektivitet och klarhet, konkurrenspolitik och en fungerande marknad baserad på immateriella rättigheter, ett funktionellt och ekonomiskt effektivt system samt internationell påverkan. Förverkligandet av målbilden förutsätter också att det finns ändamålsenliga och tillräckliga resurser för åtgärderna.

Målområdena för åtgärderna

1. Kunskap

1.1. Mål

Framgång på såväl den inhemska som den internationella marknaden förutsätter att skyddsfrågorna behärskas på ett mångsidigt sätt. De företagsenkäter som gjordes i samband med bakgrundsutredningen till strategin för immateriella rättigheter tyder dock på avsevärda brister i kunskapen om immateriella rättigheter.

Utbildningen i immateriella rättigheter bör ges ökad vikt i såväl den juridiska som den kommersiella utbildningen. Även strategierna som baserar sig på öppen innovation förutsätter kunskap om immateriella rättigheter. Förutsättningarna för att samordna och förenhetliga utbildningsfältet måste förbättras. Teknisk, ekonomisk och juridisk kunskap bör i den mån det är möjligt vara tillgänglig inom ramen för ett och samma utbildningshelhet.

I en affärsstrategi måste de immateriella rättigheterna förstås dels som skydd av lagstadgade rättigheter, dels som rätt identifiering av olika skydds- och användningsbehov som hänför sig till verksamheten, dvs. en ny läskunnighet i affärsverksamheten. Det ekonomiska värdet av skapande arbete kommer fram först då de rättigheter som uppstått i arbetet utnyttjas professionellt. Detta förutsätter t.ex. att managementkompetensen inom det konstnärliga området utvecklas. Även en hög kunskapsnivå hos ombud i industriella rättigheter och hos innovationsombud utgör en förutsättning för den finländska innovationsverksamhetens framgång i den internationella handeln.

Avtalskunskap har en central ställning på området för immateriella rättigheter. IPR-avtalspråket är i den praktiska företagsverksamheten vanligtvis engelska. De begrepp och den affärspraxis som tillämpas i den internationella handeln har huvudsakligen sitt ursprung i den anglo-amerikanska rättskulturen, som baserar sig på common law. Den sedvanliga lagvalspraxis som tillämpas i avtalen leder till att avtalen oftast tolkas enligt någon annan lag än Finlands lag. Dessa omständigheter understryker den stora betydelsen av internationell avtalskunskap på området för immateriella rättigheter.

Patentinformationen utnyttjas inte tillräckligt aktivt. Om den utnyttjades skulle överlappande forsknings- och utvecklingsarbete kunna undvikas och uppkomsten av kommersiella tillämpningar för snabbas.

För att målen inom kunskapsområdet ska nås krävs följande åtgärder:

1.2. Åtgärder

Universitet och yrkeshögskolor

- I samarbete med högskolorna främjas undervisning och forskning i immateriella rättigheter. Saken uppmärksammas i resultatstyrningen av högskolorna. För främjande av detta upprättas ett program (UVM, ANM).
- Möjligheterna att utveckla förutsättningarna att erbjuda teknisk-ekonomisk-juridisk utbildning vid Aalto-universitetet utreds (UVM, ANM).
- Möjligheterna att utvidga IPR University Centers verksamhet till att omfatta immateriella rättigheter för den offentliga förvaltningens forskningsbehov utreds.

- Utbildningen i immateriella rättigheter främjas, speciellt i forskarutbildningen (UVM, Finlands Akademi).
- Lärarnas kunskaps- och kompetensbas i fråga om immateriella rättigheter breddas genom att producera och erbjuda innehållstjänster för lärarutbildningen (UVM, ANM).

Affärskunskap och juridisk kunskap

- Fortbildningen i immateriella rättigheter utvecklas så att den teknisk-ekonomisk-juridiska utbildningen vid behov kan fås från samma källa.
- Fortbildningen på engelska i anslutning till immateriella rättigheter och avtalsverksamhet som berör immateriella rättigheter främjas starkt.
- Utbildningen och studiematerialet för företagsrådgivare utvecklas (ANM).
- Utbildningen i innovationsledarskap utvecklas (ANM, UVM). Kunskap i immateriella rättigheter införs i specialyrkesexamina (t.ex. specialyrkesexamen för produktutvecklare och specialyrkesexamen i ledarskap) (Utbildningsstyrelsen). Management-träningen utvecklas.
- Utbildningen i utnyttjande av patentinformation utökas (PRS).
- En ombudsexamen i industriella rättigheter tas i bruk och behövliga lagar stiftas (ANM).
- Behovet att öka kunskaperna om rätten till uppfinningar i ett anställningsförhållande utreds.

2. Rättigheternas effektivitet och klarhet

2.1. Mål

För att vara effektiva, dvs. effektivt verkställbara, ska rättigheterna vara klara och rätt proportionerliga. Detta gäller även verksamhet i datanäten. Utvecklingen av den elektroniska marknaden och informationssamhället ska främjas genom rådgivning och information.

I lagstiftningen om immateriella rättigheter och i den praktiska verksamheten ska både rättsinnehavarens och användarens ställning beaktas, för att ett balanserat slutresultat ska uppnås. Detta gäller såväl företaget i egenskap av kommersiell användare som konsumenten i egenskap av slutanvändare. I bestämmelserna om immateriella rättigheter fästes särskild uppmärksamhet vid konsumentens ställning. Också effektiviteten och den juridiska klarheten vid överförande av rättigheter måste förbättras.

Patenternas kvalitet måste ägnas uppmärksamhet, eftersom kvaliteten har en central betydelse då patenträttens effektivitet och genomförbarhet granskas.

En hög kvalitet och snabbhet i domstolsbehandlingen är av central betydelse. För att de immateriella rättigheterna ska kunna utnyttjas effektivt är en högkvalitativ tvistelösnings- och domstolsverksamhet av största vikt. En högkvalitativ domstolsverksamhet utgör också en förutsättning för att den kunskap som hänför sig till immateri-

ella rättigheter utvecklas och hålls kvar i Finland. Domstolsverksamhetens nivå ska vara konkurrenskraftig inom EU. Vid sidan av domstolsbehandlingen måste finnas sådana fungerande och reflexiva mekanismer för lösning av tvister, som möjliggör avgöranden av rekommenderande natur.

För att målen ska nås i dessa frågor krävs följande åtgärder:

2.2. Åtgärder

- Behandlingen av tvister som gäller immateriella rättigheter koncentreras till marknadsdomstolen senast år 2012. Justitieministeriet tillförsäkras de resurser som koncentrationen kräver. (JM)
- För att se till att upphovsrättslagstiftningen och upphovsrättssystemet är tidsenliga tillsätts en arbetsgrupp, som utreder följande delområden:
 - På upphovsrättslagen baserade licensieringssystem (t.ex. avtalslicenssystemet, creative commons och direkt licensiering) samt omstruktureringen av den internationella licensieringen av upphovsrätter.
 - Främjande av kommersiellt utnyttjande av material (t.ex. distribution via flera kanaler, nätlagringstjänster).
 - Främjande av samverkan och tillgången till rättsinnehavarinformation.
 - Den juridiska karaktären av de sökmotorer som finns i datanätet och verksamhetens inverkan på marknaden, bedöms. (KM, UVM, ANM)
- Det utreds hur de upphovsrättsliga frågorna i samband med det nationella digitala biblioteket och andra nationella digitala projekt ska ordnas, bl.a. utifrån partnerskap mellan den privata och den offentliga sektorn.
- Behoven att ändra varumärkeslagen, firmalagen och lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet utreds (ANM, JM).
- Informationen och rådgivningen om vad som är tillåtet och vad som inte är tillåtet att göra i datanätet utökas. Lagstiftningen förtydligas vid behov. (UVM, PRS, Konsumentverket)
- I resultatstyrningen av PRS fästes uppmärksamhet vid patenternas kvalitet (ANM).
- De juridiska riskerna vid licensiering och utnyttjande av program som baserar sig på en öppen källkod utreds (UVM).
- 3 kap. i upphovsrättslagen ändras (UMV, upphovsrättskommissionen).
- I lagen införs bestämmelser om upphovsrätten till verk som har skapats under ett anställningsförhållande (UVM).
- En metod och kriterier för utvärdering av hur upphovsrättssystemet fungerar utvecklas (UVM).

3. Konkurrenspolitik och en fungerande marknad baserad på immateriella rättigheter

3.1. Mål

Såväl konkurrensrätten som lagstiftningen om immateriella rättigheter syftar till att säkerställa en effektivt fungerande marknad och ett effektivt utnyttjande av innovationer. För Finland, vars konkurrenskraft och nationella välfärd på ett avgörande sätt beror på förmågan att producera nya innovationer och utnyttja dem maximalt, är betydelsen av öppna och välfungerande nationella och internationella marknader särskilt stor. Flaskhalsarna på marknaden och hindren för den tekniska utvecklingen bör aktivt undanröjas.

Senast 2015 ska Europeiska gemenskapens centrala gruppundantagsförordningar (specialiseringsavtalen, FoU-samarbete och tekniköverföring) som gäller utnyttjandet av immateriella rättigheter, utvärderas på nytt. I detta sammanhang är det viktigt att säkerställa att i bestämmelserna beaktas den snabba tekniska utvecklingen, de förändrade formerna av internationell handel och det europeiska näringslivets ökade behov av att säkerställa sin globala konkurrenskraft med hjälp av FoU-samarbete.

Utnyttjandet av immateriella rättigheter som företagsförmögenhet bör främjas genom mer information om de möjligheter som är förknippade med immateriella rättigheter och de frågor som hänför sig till fastställandet av värdet på immateriella rättigheter. Utnyttjandet av immateriella rättigheter som säkerhet är viktigt för finansieringsmöjligheterna för företagen i branschen.

Patentinformationen liksom också den offentligt producerade kunskapens användbarhet bör främjas.

För att dessa mål ska nås krävs följande åtgärder:

3.2. Åtgärder

- Bestämmelserna i Europeiska gemenskapens gruppundantagsförordningar om utnyttjande av immateriella rättigheter (specialiseringsavtal, FoU-samarbete och tekniköverföring) påverkas genom att i bestämmelserna beaktas den snabba tekniska utvecklingen, de förändrade formerna för internationell handel och det europeiska näringslivets globala konkurrenskraft (ANM).
- De immaterialrättsliga frågorna kopplas till resultatförhandlingarna med Konkurrensverket (TEM).
- Upphovsrättsorganisationernas licensieringspraxis utvärderas ur konkurrenspolitikens synvinkel (ANM).
- Stora mängder offentliga kunskapsreserver uppstår i statliga inrättningar, kommuner eller offentligt reglerade organisationer, t.ex. Patent- och registerstyrelsen, Meteorologiska institutet, Statistikcentralen och olika skatteorganisationer. Hindren för ett effektivt utnyttjande av offentliga kunskapsreserver och arkiv utreds och utnyttjandet av de offentliga kunskapsreserverna främjas med beaktande av konkurrenspolitiken. (UVM, ANM, FM).
- Följande frågor utreds (ANM, UVM):
 - sätten att bestämma värdet av immateriella rättigheter
 - behoven att utveckla den ekonomiska informationen om immateriella rättigheter (t.ex. utveckling av Statistikcentralens statistikmetoder)

- hindren (t.ex. beskattningsrelaterade) för utnyttjande av de immateriella rättigheter som uppstår vid skapande arbete (ANM)
- IPR-frågor i anslutning till standardisering.

4. Systemets funktionella och ekonomiska effektivitet

4.1. Mål

Systemet för immateriella rättigheter bör effektivt samordnas på en hög politisk nivå, för att den statliga verksamheten inom det immaterialrättsliga området ska vara konsekvent och sikta på de uppsatta målen. De olika ministeriernas enheter bör fungera som en effektiv virtuell organisation. Patent- och registerstyrelsens ställning som myndighet för de immateriella rättigheterna bör utvecklas.

De offentliga organ som har en finansierings- eller rådgivningsroll bör agera öppet på ett effektivt och enhetligt sätt för att främja kunskapen om immateriella rättigheter i företagsverksamheten. Särskilt för nystartade företag kan okunskap i immaterialrättsliga frågor leda till att hela produkt- eller affärsidén går förlorad. Också när det gäller upphovsrätt ska rådgivningstjänster erbjudas. Effektiviteten i innovations- och forskningssamarbetet mellan den offentliga och den privata sektorn ska ägnas särskild uppmärksamhet.

För att dessa mål ska nås krävs följande åtgärder:

4.2. Åtgärder

Förvaltning

- De ministerier som sköter immaterialrättsliga ärenden beaktar IPR-frågorna i sina strategier och den övriga statsförvaltningen beaktar dem i sin verksamhet.
- År 2009 genomförs en utvärdering av Patent- och registerstyrelsens verksamhet. Då utvärderas hur ämbetsverkets verksamhet har utvecklats, behoven att utveckla förvaltningen av immateriella rättigheter och ämbetsverkets roll som en del av Finlands innovationssystem.
- I samband med evalueringen av PRS utreds möjligheterna att precisera prioriteringarna i PRS:s verksamhet bl.a. genom en komplettering av upphovsrättsrådgivningens uppgifter (ANM, UVM).
- Årligen ordnas ett IPR-forum på hög nivå, t.ex. i samband med WIPO:s världsdag för intellektuell egendom (UVM, ANM, PRS).
- Uppfinnings- och innovationsombudsverksamheten utvecklas, med beaktande av bl.a. upphovsrätten, i riktning mot en bredare sakkunskap om immateriella rättigheter (ANM, PRS, TE-centralerna).
- Uppfinningsstiftelsen sörjer för stödverksamheten för immateriella rättigheter (industriella rättigheter) i samband med enskilda uppfinnarens och nystartade företags (mikroföretag) utvecklingsprojekt. Stiftelsens finansieringsfullmakter utökas gradvis med beaktande av omvärldens behov. Ställningen för mikroföretagens och privatpersonernas uppfinningsverksamhet utreds som en del av innovationspolitiken, inklusive jämlika möjligheter att utnyttja näringspolitiska instrument. (ANM)

Finansiering

- Företagsstöd: en utredning om de immateriella rättigheterna krävs innan utvecklingsprojekten inleds, när det med beaktande av projektets art är ändamålsenligt (ANM, Tekes, TE-centralen, Uppfinningsstiftelsen). Utredningen ska omfatta:
 - kartläggning av teknikens nivå
 - konkurrenskartläggning
 - nyhetsundersökning
 - andra parter immateriella rättigheter.
- Vid behov kompletteras de finansieringsinstrument som redan är i produktionsbruk och som gör det möjligt att öka kunskapen om immateriella rättigheter i företagen, som t.ex. Tekes understöd för anskaffning av innovationstjänster till små och medelstora företag.
- En servicesedel tas i bruk för ett företags eller en uppfinnarens köp av den första utredningen om de immateriella rättigheterna (ANM, PRS, TE-centralerna).

Högskolor och offentliga forskningsorganisationer

- Högskolornas och de offentliga forskningsorganisationernas problempunkter i samband med immateriella rättigheter kartläggs (UVM, ANM):
 - IPR-problemen i samarbetet mellan forskningen och näringslivet
 - utvärdering och utveckling av den samfinansierade forskningen och av lagstiftningen om forskning som genomförs som samprojekt mellan näringslivet och offentliga organisationer, på ett sådant sätt att det sporrar till samarbete och främjar utnyttjandet av forskningsresultaten
 - korrekt utnyttjande av IPR-begränsningsregleringen i högskolornas avtalsforskning (UVM, ANM).

Rådgivning

- Det utreds på vilket sätt effektiviteten i rådgivningen om immateriella rättigheter kan förbättras (ANM, UVM)
 - genom att förena funktioner
 - genom att styra funktioner centralt
 - med hjälp av gemensam politisk viljebildning.
- Rådgivningen om immateriella rättigheter kopplas till ANM:s tjänster för tillväxtföretag; former för genomförandet är bl.a. utbildningsstöd som en del av forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt, projekt för utveckling av arbetslivet och en mer omfattande användning av servicesedlar än för närvarande (ANM, TE-centralerna, Tekes, Finnpro).
- De immateriella rättigheterna ges adekvat vikt i projektet Företagsfinland.
- Rådgivningstjänsterna om upphovsrätt utökas vid TE-centralerna. (ANM)

5. Verksamhet för immateriella rättigheter inom internationell politik och EU-politik

Finland påverkar aktivt och konsekvent utvecklingen av systemet för immateriella rättigheter i Europeiska unionen och internationellt.

Finland har förutsättningar att snabbt anpassa sig till förändringarna på det internationella IPR-området. Som ett litet land drar Finland nytta av en så stor global enhetlighet som möjligt inom lagstiftningen, eftersom det skapar möjligheter för internationell handel och effektiviserar skyddet av immateriella tillgångar.

I en global omvärld bör lagstiftningen om immateriella rättigheter i olika länder vara samverkande. Denna samverkan uppnås genom internationella avtal. Europeiska unionens lagstiftning harmoniserar ytterligare IPR-lagarna i de länder som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Eftersom det under de senaste åren har blivit svårare att nå enighet i multilaterala avtal, har samverkande IPR-bestämmelser också främjats genom bilaterala avtalsarrangemang.

5.1. Åtgärdsrekommendationer

Europeiska unionen:

- EU-påverkan samordnas och målen för EU-påverkan diskuteras med intressenterna (ANM, UVM).
- Kommissionen gav sommaren 2008 ett meddelande om en strategi för industriell äganderätt. Kommissionen uppmanas att behandla industriella rättigheter och upphovsrättigheter som en helhet på grund av de förändringar som har skett i verksamhetsmiljön och i synnerhet på grund av konvergensen (ANM, UVM).
- Kommissionen påverkas så att den omedelbart ska börja utföra de utredningar som nämns i meddelandet om industriell äganderätt och så att utredningarna får en klar ekonomisk och även konkurrensrättslig angreppsvinkel (ANM).
- Kommissionen uppmanas att utföra heltäckande konsekvensbedömningar om alla lagstiftningsprojekt som gäller immateriella rättigheter (ANM).
- Påverkan utövas för att kommissionens lagstiftningsprojekt när de förverkligas ska skapa mervärde och inte äventyra den nationella IPR-infrastrukturens funktionalitet (ANM).
- Påverkan utövas för att i EU ska skapas ett kostnadseffektivt patentlitigationssystem (ANM, JM).
- Ett eventuellt gemenskapspatent genomförs utan att äventyra verksamhetsförutsättningarna för det nationella undersökande patentverket. Särskild uppmärksamhet fästes vid att de avgifter som tas ut för gemenskapspatenterna fördelas korrekt mellan de nationella ämbetsverken.
- IPR-bestämmelserna om EU:s forskningsverksamhet uppföljs och påverkas och bl.a. utnyttjandet av offentliga forskningsresultat främjas.
- De resurser som anvisats Finlands permanenta representation (Bryssel) för behandling av immaterialrättsliga ärenden utökas.

- Evalueringen och uppdateringen av gruppundantagsförordningen om tekniköverföring påverkas (ANM, se närmare i punkt 3.2).
- Påverkan utövas för att de problem som EG-programmens deltaganderegler, statsstödsreglerna och lagen om grunderna för avgifter till staten medför i det europeiska forsknings- och utvecklingssamarbetet, löses på ett sätt som sporrar till samarbete.

Internationella forum:

- Ståndpunkterna i fråga om immateriella rättigheter bildas på ett konsekvent och samordnat sätt (ANM, UVM, JM, UM, vid behov även andra ministerier).
- Bilaterala och multilaterala förhandlingar och det lagberedningsarbete de leder till tillförsäkras tillräckliga resurser.
- Finländarnas placering i internationella IPR-uppgifter främjas.
- PRS:s ställning som internationell, undersökande patentmyndighet säkerställs.
- Möjligheterna att öka undersökningssamarbetet mellan patentmyndigheterna utreds. Projekt som hänför sig till IPR-kvalitet främjas. (ANM, PRS)

6. Kommunikation och uppföljning

Om statsrådets principbeslut informeras i vida kretsar och det översätts vid behov till andra språk (ANM, UVM).

Arbets- och näringsministeriet tillsätter en strategisk ledningsgrupp bestående av tjänstemän. Ledningsgruppen ansvarar för uppföljningen av genomförandet av strategin. Ledningsgruppen rapporterar om genomförandet av strategin för immateriella rättigheter till ett organ på ministernivå som behandlar IPR-frågor. Om genomförandet av strategin lämnas en mellanrapport 2010.

En delegation för immateriella rättigheter tillsätts för att främja nätverkandet på området. Samtalen och växelverkan mellan konkurrensmyndigheterna och förvaltningen av immateriella rättigheter utökas i frågor som tangerar områdena genom att grunda ett samarbetsforum för detta område. (ANM, Konkurrensverket, UVM).

I slutet av granskningsperioden 2014 görs en uppdatering av framtidsutsikten och målbilden.